

La II República i les dones

Moltes vegades m'he preguntat perquè ens han explicat tant poques coses sobre la nostra història més recent a l'escola. Recordo lliçons i lectures sobre la prehistòria, l'edat mitjana i les revolucions en l'etapa moderna, sense quasi temps i sempre a corre-cuita per aprofundir en els esdeveniments que han marcat la història del nostre país durant el segle XX. Indiscutiblement, fets que són absolutament necessaris conèixer per poder entendre els nous reptes i velles pors que encara avui, a entrades del SXXI, ens qüestionen, ens interpel·len.....i ens posen a prova en l'actualitat.

La generació a la qual pertany, l'anomenada "baby boom", vam tenir la sort de néixer tot assaborint les primeres olors de la democràcia, entre algun ensurt, però si més no, sense poder imaginar de que això era impensable tan sols una generació anterior.

Ens hem fet alguna idea del que va passar per les vivències que ens han explicat els nostres àvis i àvies de com van passar la guerra civil, relats tímids i breus com si el dolor encara present no els permetés transmetre'ns els drames un darrera l'altre, de cada vida, de cada persona que la pateix. La dictadura també va marcar la vida dels nostres pares i mares, emmirallats en el maig francès, i patint la repressió tant cultural com la falta de llibertat personal.

No obstant, em sorprèn que ens hagin parlat tant poc de la II República Espanyola i el seu paper per la consecució de la democràcia i la modernització del país. Qui ens recorda que el pronunciament d'un general acomplexat amb el seu cop d'estat va trencar per la força militar, aquells esforços de democratització del nostre país?

Enguany, en l'aniversari dels 75 anys de la II República per fi, s'entreu un reconeixement públic a aquella primera ona democràtica, i aquella generació d'homes i dones que van lluitar i apostar pels drets de la ciutadania. La seva aposta per l'accés a l'educació com a eix central del desenvolupament d'un país, en la renovació pedagògica, reforma de les universitats, la limitació del poder de l'església i la laïcitat de la societat.

Algunes analistes l'han considerat una generació excessivament avançada en relació a un país que encara no havia fet els canvis socials necessaris per premiar les reformes que pretenien. Arriscada, també per d'altres, en un context mundial en el que poc interessava l'èxit de la República Espanyola, davant l'amenaça de l'extensió del comunisme a Europa.

El que si que aquesta II República va assentar i per primera vegada a Espanya és el reconeixement de les dones com a ciutadanes de ple dret i va establir mesures legislatives que afectaven directament la seva situació i condició: l'accés el vot femení ,l'accés a l'educació, la llei del divorci, la llei de l'avortament, la creació de cases de suport a les prostitutes

Per tant, és imprescindible que les dones joves coneguem i reconeguem que molts dels drets assolits i del nivell de vida que adquirits, ja van ser reivindicats per d'altres dones que no van arribar a poder-los disfrutar. Algunes, l'exili els va fer allunyar d'aquell somni en el seu país, altres, es van quedar a mig a camí... però les generacions que seguim no podem oblidar-nos de mantenir les seves veus i el seu llegat.

Ara més que mai, alguns dels ideals de la II República, continuen sent vigents davant les amenaces de la pèrdua de drets per part de les dones: les amenaces del domini religiós de la vida política i social; i en un moment en que a Catalunya es parla de la nova figura laboral de la treballadora sexual.

Mireia Daniel. Juny 2006